

Полякова К. С.

(фінансово-економічний ф-т, магістрант)

СТРАХУВАННЯ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ (АВТО-КАСКО) ТА ЙОГО РОЗВИТОК В УКРАЇНІ

Наземний автомобільний транспорт — найбільш наближений до людей засіб пересування. Природні сили, стихійні лиха, дорожньо-транспортні пригоди та протиправні дії завдають чималої шкоди власникам транспортних засобів, тому страхування засобів наземного транспорту користується найбільшим попитом порівняно зі страхуванням інших видів транспорту, що підкреслює актуальність даної теми [1, С. 368].

Страхування транспортного засобу (авто-каско) передбачає захист самого транспортного засобу від ризиків, які зазначені в договорі страхування [2, С. 141].

Головним ризиком знищення або пошкодження транспортного засобу є дорожньо-транспортна пригода (ДТП). З I півріччя 2011 р. по I півріччя 2012 р. кількість ДТП зросла на 9,3 %. Причинами такого зростання стали низький рівень культури керування авто, відстала дорожня інфраструктура та слабкий рівень контролю за безпекою руху.

Під впливом кризи 2008 року кількість проданих авто у 2009 році значно зменшилась. Починаючи з 2009 року, спостерігається тенденція зростання кількості проданих авто.

Серед населення все більше зростає попит на вживані автомобілі. Страхові компанії неохоче страхують такі машини, зменшуючи вік машини, до якого її можна приймати на страхування. Таке авто-каско не вигідне для самого страхувальника — рівень амортизації автомобілів віком близько восьми років може сягати 70 %, тому страхувальник такого авто отримує мізерну виплату. Українці частіше страхують авто 5—6 річного віку [3]. Отже, скорочується потенційно можливий для взяття на страхування автопарк.

Обсяг валових премій по авто-каско протягом 2009—2011 рр. зменшився приблизно на 10 %. Частка премій авто-каско серед усіх зібраних премій на ринку страхування — майже 20 %. Приріст ринку авто-каско в Україні складає приблизно 20—25 % у рік, проте відсоток застрахованих авто залишається

низьким. Щорічно КАСКО оформлюють 15—20 % власників транспортних засобів. Однією з причин негативних тенденцій є скорочення українського авторинку. Аналітики очікують у 2013 р. подальше скорочення ринку авто-каско.

Обсяг валових виплат за договорами авто-каско протягом 2009—2011 рр. зменшився. Питома вага виплат по авто-каско серед усіх виплат на ринку страхування становить приблизно 40 %.

Крім вищезазначених існують також інші проблеми розвитку авто-каско в Україні. Однією з проблем є залежність страхової діяльності від банківського сектору через страхування заставних та кредитних автомобілів: банк може вирішити припинити кредитування автомобілів або вимагати великий відсоток комісійної винагороди.

Немало проблем спричинено фінансовою неосвіченістю та браком страхової культури клієнтів [4, С. 22]. Постійно зростає кількість махінацій при авто-каско. Все частіше фальсифікують ДТП, викрадення автомобілів, які були придбані у кредит, умовчують важливу інформацію, яка має значення для страховика при прийнятті рішення про виплату [5, С. 80].

Отже, розвиток авто-каско в Україні зіткнувся з великою кількістю проблем, які потребують свого вирішення.

Література

1. Страхові послуги: Підручник / За ред.проф. С. С. Осадця і доц. Т. М. Артюх. — К.: КНЕУ, 2007. — 464 с.
2. Кулина Ю. Зміст договору страхування автотransпортних засобів / Кулина Ю // Юридичний вісник. — 2012. — № 1. — С. 139—144.
3. Сайт «Фориншурер страхование» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://forinsurer.com>.
4. Проблеми становлення страхового ринку України [Електронний ресурс] / В. П. Лісовал // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури: фаховий збірник наукових праць (економічні науки). — 2010. — № 26. — С. 25 — Режим доступу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/466/454>.
5. Охріменко Ю.Л. Проблеми українського ринку автострахування / Ю.Л. Охріменко // Культура народів Причорномор'я. — 2008. — № 126. — С. 79—81.